

Otázka: Evropská unie

Předmět: Cestovní ruch

Přidal(a): Tomáš

Definice:

- Znakem EU je 12 žlutých pěticípých hvězd v kruhu na tmavě modrém podkladu.
- = politické, hospodářské, obranné a kulturní společenství suverénních evropských států. Je orgánem, který zajišťuje existenci jednotného trhu, tzn. volný pohyb a společnou obchodní politiku.
- Evropská unie nemá oficiálně sídlo v žádné zemi. Má tři hlavní orgány, které sídlí v různých zemích EU. V jejich čele stojí vždy předseda. V Bruselu (hlavní město Belgie) sídlí několik institucí EU: **Evropská komise**, která prosazuje společné zájmy, **Evropská rada a Rada Evropské unie**, které jsou hlasem členských států. Ve Štrasburku (ve Francii) sídlí **Evropský parlament**, který můžeme nazvat hlasem občanů.
- Počátek EU začíná rokem 1952 založením Evropského společenství uhlí a oceli. Prvním krokem k budoucí EU byl v roce 1957 podpis tzv. Římských smluv o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Evropského společenství pro atomovou energii (EUROATOM). Zakladateli byly Francie, Německo, Itálie, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko.
- Po podpisu Maastrichtské smlouvy v roce 1992 se tyto tři instituce staly zakladatelem tzv. prvního pilíře EU s názvem Evropské společenství (ES). Dalšími pilíři byla Společná zahraniční a bezpečnostní politika a spolupráce v justici a vnitřních věcech. Lisabonská smlouva (2009) tuto strukturu zrušila a stanovila nové rozdělení pravomocí mezi institucemi EU a členskými státy.

Spolupráce v ekonomické oblasti se postupně vyvíjela a v současnosti má podobu společného trhu, který se zakládá na čtyřech svobodách:

- **Volný pohyb zboží** – zboží lze prodávat v kterékoliv členské zemi, neplatí se clo, neexistují množstevní kvóty, na vnitřních hranicích se neprovádějí kontroly. Obchod uvnitř EU není zahraničním obchodem, tím je pouze obchod se zeměmi mimo EU. Pro zboží prodané v EU se uplatňují jednotné normy.
- **Volný pohyb služeb** – služby mohou nabízet podnikatelé zájemci z kteréhokoliv státu EU. Je možné otevřít si bankovní účet v kterékoliv zemi apod.
- **Volný pohyb osob** – volný cestovní ruch, možnost zaměstnání v kterékoliv zemi EU bez potřeby pracovního povolení, omezení či odstranění osobních kontrol osob překračujících vnitřní hranici. Doklady o kvalifikaci jsou uznávány všemi členskými státy. Je uznáváno vzdělání získané v různých zemích EU. Zdravotní pojištění občanů EU je propojeno, tzn. že každý občan členského státu EU má nárok na lékařské ošetření v celé EU.
- **Volný pohyb kapitálu** – podnikat a založit firmu můžeme v kterékoliv zemi EU.

Společné politiky EU - členské státy delegovaly své pravomoci na orgány Evropské unie v těchto oblastech:

- **Zemědělská politika** – zemědělci mají určeno množství produktů, které od nich bude vykoupeno za předem zaručenou cenu. Tak jsou zabezpečeny přijatelné ceny zemědělských produktů a zároveň zaručují přijatelné příjmy zemědělců. Zemědělci dostávají dotace z rozpočtu EU.
- **Obchodní politika** – země EU využívají společný celní sazebník vůči nečlenům EU a postupují shodně při proclení dováženého zboží.
- **Měnová politika** – státy EU používají jednotné předpisy pro nakládání s tuzemskou měnou a měnami zahraničními. Řada států vstoupila do Evropské měnové unie a přijala společnou měnu euro. Byla založena Evropská centrální banka (ECB), která sídlila v Anglii. Po výstupu Velké Británie z EU má sídlo ve Frankfurtu nad Mohanem (v Německu). Hlavním úkolem ECB je dohled na společnou evropskou měnu. Zajišťuje stabilitu cen, kontroluje množství peněz v oběhu, rozhoduje o úrokových sazbách a dohlíží, aby byly banky v zemích EU bezpečné. ECB pracuje nezávisle na vládách členských států a v jejím čele stojí prezidentka.

Členské státy EU zavedly tzv. **Schengenskou smlouvu**, tj. smlouva o postupném rušení

kontrol na společných hranicích je součástí práva EU, jež umožňuje společný hraniční režim a společnou imigrační politiku. V některých částech EU uvnitř schengenského prostoru, je možný pohyb mezi zeměmi bez cestovního pasu.

Česko se stalo členem EU v roce 2004 a v roce 2007 členem schengenského prostoru. Společnou měnu euro zatím naše země nepřijala.

Komunitární politiky EU - členské státy v těchto oblastech přenesly svou působnost pouze zčásti na orgány EU/ES:

Politika soudržnosti - jejím cílem je vyrovnávání životní úrovně členských států prostřednictvím strukturálních fondů. Žadatelé z různých zemí EU požádají o financování svého projektu, který je nejprve uhrazen z národního fondu určité země, poté se předkládá Unii ke kontrole a ta rozhodne, zda prostředky uhradí. Platí zde zásada, že 25 % nákladů je vždy financováno z místních prostředků.

V kompetenci členských států zůstávají některé oblasti: např. vnitřní organizace států, systém veřejné správy, nebo zajištění zdravotní péče.

Postupně dochází k rozšiřování Evropské unie o další členské země. Poslední změnou v roce 2020 bylo vystoupení Velké Británie. Většina občanů Velké Británie se v referendu vyjádřila, že jsou pro výstup z EU. Proces, který předcházela výstupu země z EU se nazývá Brexit. Evropskou unii nyní tvoří celkem 27 zemí.

Pravidelně, nejméně čtyřikrát za rok, se vedoucí představitelé všech členských států EU setkávají na **Summitu Evropské rady**. Summit určuje společné celkové směřování politiky EU.

Aktuálně se EU pokouší společně řešit vzniklou politickou a ekonomickou situaci. Válka na Ukrajině velmi zasáhla všechny státy EU. Nejen vedení států, firmy, ale i občané jsou postaveni do nelehké situace. Vzrůst cen energií a inflace nepříznivě ovlivňuje nejen naši současnost, ale i budoucnost. Je důležité se zachovat správně a EU má velice náročný úkol se pokusit minimalizovat dopady vzniklé krize. EU se společně pokouší uplatnit svůj vliv a tím chránit své zájmy a zájmy svých občanů. Hledat společnou cestu pro řešení problémů, pokusit se uvalit sankce a embargo na Rusko, které vyvolalo současnou válku napadením Ukrajiny. Z těchto důvodů právě proběhlo od 6. 10. 2022 první setkání lídrů 44 zemí Evropského politického společenství u nás v Praze. Hostem bylo všech 27 členů Evropské unie, pozvání dostalo ale i 17 neunijních zemí. Na programu byly důležité otázky současnosti.